

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра української мови
Кафедра історії української літератури

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Голова приймальної комісії
ректор Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна

Віль БАКІРОВ

“ 08 ” вересня 2021 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
з української мови та літератури
для вступників на навчання
для здобуття ступеня магістра
за спеціальністю 035 Філологія спеціалізація 035.01 Українська мова і література

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступне фахове випробування для здобуття ступеня «магістр» спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації 035.01 «Українська мова і література» проводиться відповідно до «Правил прийому до Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на 2021/2022 навчальний рік». Вступним випробуванням з української мови та літератури на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» для вступників, які мають право на такий іспит згідно з «Правилами прийому до Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на 2021/2022 навчальний рік», є письмовий іспит.

Тривалість вступного іспиту – 4 астрономічні години. Вступники, які без поважних причин не з'явилися на вступний екзамен у зазначений за розкладом час, до наступного випробування в конкурсі не допускаються.

Метою іспиту з української мови та літератури є виявлення рівня набуття та розвитку навичок і вмінь з української мови та літератури, вміння застосовувати набуті знання з фаху відповідно до затвердженої програми вступних випробувань, яка за змістом і обсягом включає навчальний матеріал підготовки фахівців за освітнім ступенем «бакалавр». Іспит передбачає письмові відповіді вступника на питання теоретичного та практичного характеру з української мови та української літератури.

На екзамені з української мови та літератури вступники до магістратури мають продемонструвати:

- **знання**

- основних періодів розвитку української літератури від давнини до ХХІ сторіччя, еволюцію напрямків, жанрів і стилів, творчість чільних представників літератури та художньо-стильові явища;
- основних понять, базових теорій та концепцій обраної філологічної спеціалізації, необхідних для професійного висвітлення питань літературознавства;
- загальних властивостей літератури як мистецтва слова;
- системних відомостей про літературну мову, що вивчається, особливості її формування, ознаки та функції;
- системи мови що вивчаються (лексику, фонетику, морфеміку, словотвір, морфологію, синтаксис), а також мовні норми, в тому числі орфографічні і пунктуаційні;
- закономірностей історичного розвитку мовних явищ, належних до різних мовних рівнів;
- специфіки територіально-діалектних та соціально-діалектних різновидів національної мови, що вивчається.

- **вміння**

- практично застосовувати набуті теоретичні знання з української мови;
- володіти орфоепічними, лексичними, фразеологічними, словотвірними, морфологічними, синтаксичними, орфографічними, пунктуаційними та стилістичними нормами сучасної української літературної мови;
- аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;
- розпізнавати істотні ознаки мовних явищ, описувати їх властивості; групувати й класифікувати мовні явища, встановлювати причиново-наслідкові зв'язки між ними;
- аналізувати й інтерпретувати твори української літератури й усної народної творчості, визначати їхню художньо-стильову специфіку й

- характеризувати ідейно-тематичні особливості та місце в українському літературному процесі;
- здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних жанрів і стилів;
 - створювати власні висловлення, критичний погляд на мовні явища з урахування сучасних підходів до їхнього аналізу;
 - логічно й послідовно викладати думки та формулювати відповідні висновки.

Опис програми

Програма вступних випробувань з української мови для вступників до Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна для навчання за освітнім ступенем «магістр» спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації 035.01 «Українська мова і література» складена на основі навчального плану Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за спеціальністю 035 «Філологія» спеціалізацією 035.01 «Українська мова і література».

Програма з української мови

Лексикологія та фразеологія

Сучасна українська літературна мова. Визначення, ознаки, функції. Лексичне значення слова. Слово і поняття. Типи лексичних значень. Моно- та полісемія слова. Розвиток лексичного значення слова. Переносне значення та переносне вживання. Види перенесень: метафора, функціональне перенесення, метонімія, синекдоха. Парадигматичні відношення у лексиці (синонімія, антонімія, омонімія). Склад української лексики з погляду її походження. Лексика української мови з погляду її вживання. Соціальні та територіальні діалекти. Активний і пасивний склад лексики. Стилїстична диференціація лексики. Поняття фразеологізму. Семантика і структура фразеологічних одиниць. Класифікація ФО. Джерела фразеології.

Фонетика. Орфографія

Поняття про фонетику та фонологію. Фонема та її властивості. Основні аспекти вивчення звуків. Звукове поле фонем. Фонема та її алофони. Система голосних фонем української мови. Історичний коментар. Система приголосних фонем, їх характеристика. Звукові поля голосних та приголосних фонем. Основні чергування голосних. Історичний коментар. Основні чергування приголосних. Історичний коментар. Види звукових змін (епентеза, протеза, дієреза, гаплогія, спрощення). Наголос як фонетичне явище. Засоби милозвучності української мови. Найголовніші правила української орфоепії. Принципи української орфографії. Сучасний український правопис.

Морфеміка

Основні поняття морфеміки (морф і морфема; характерні риси морфем; особливості аломорфів). Характеристика кореневих і афіксальних морфем. Історичні зміни в морфемній будові слова (опрощення, перерозклад, ускладнення, декореляція).

Словотвір

Основні поняття словотвору (твірна основа і формант; мотивованість, критерії встановлення напрямку мотивації; словотвірне значення; словотвірний тип; словотвірне гніздо). Морфологічні та неморфологічні способи словотворення сучасної української мови. Морфонологічні зміни при словотворенні (чергування, усічення, нарощення, накладання).

Морфологія

Основні граматичні поняття (граматичне значення слова, способи та засоби його вираження; граматична категорія). Поділ на частини мови та критерії їх виділення. Морфологічні категорії сучасної української мови. Лексико-граматичні та граматичні категорії іменника. Поняття про прикметник. Семантико-граматичні групи прикметників. Числівник як повнозначна частина мови. Розряди числівників. Лексико-граматичні ознаки і словозміна займенників. Дієслово як носій динамічної ознаки. Граматичні

категорії дієслова. Прислівник. Розряди прислівників за значенням. Службові частини мови.

Синтаксис

Синтаксис як розділ граматики. Основні одиниці синтаксису. Словосполучення як одиниця синтаксису. Підрядні словосполучення та їх типи. Речення як основна синтаксична одиниця. Структурно-семантичні типи речень. Просте і складне речення. Типи речень за метою висловлення. Просте речення. Двоскладні речення. Головні члени речення. Підмет і присудок, їх типи та способи вираження. Односкладні речення, їх структурно-семантичні різновиди. Другорядні члени речення, їх типи та способи вираження. Повні і неповні речення. Складне речення. Принципи класифікації складних речень. Складносурядні речення. Засоби зв'язку, змістові відношення між частинами, розділові знаки. Складнопідрядні речення. Типи складнопідрядних речень. Безсполучникові складні речення. Засоби зв'язку частин безсполучникових складних речень. Структурно-семантичні типи безсполучникових складних речень. Складні речення з різними видами зв'язку, їх основні різновиди. Пряма мова, розділові знаки. Непряма мова. Невласне пряма мова. Принципи української пунктуації. Пунктуаційні знаки, їх основні типи і функції.

Історія української літературної мови

Періодизація історії української літературної мови. Зміни в змісті поняття «українська літературна мова» на різних історичних етапах. Т. Г. Шевченко –реформатор української літературної мови. Основні тенденції розвитку української літературної мови на сучасному етапі.

Програма з української літератури

Епоха Середньовіччя: суспільно-культурні параметри

Ораторська й учительна проза. «Слово о полку Ігоревім». «Слово про закон і благодать» Іларіона. «Повчання» князя Володимира Мономаха. Літописання («Повість временних літ», Галицько-Волинський літопис). Житійна проза (Києво-Печерський патерик).

Епоха Ренесансу в Україні: гуманізм як історико-культурне явище. Українська література в європейському контексті. Братства. Літературні осередки України. Міжконфесійна полеміка. Твори Івана Вишенського.

Історико-культурні параметри епохи Бароко: XVII–XVIII ст. в історії української культури; міжнародні орієнтації барокового письменства; особливості барокової поетики; напрямки еволюції жанрово-стильової системи; періодизація епохи. Барокова полемічна проза й проповідницька культура. Творчий шлях Мелетія Смотрицького. Творчість Іоанікія Галятовського. Байки й притчі Григорія Сковороди. Історико мемуарна проза: «козацькі літописи як етап історичного самоусвідомлення нації» («Сказання про війну козацьку з поляками» Самійла Величка; літопис Самовидця; літопис Григорія Граб'янки). Барокова поезія (теоретична поетика в українській школі XVII-XVIII ст.; «Вірші на жалосний погреб гетьмана Сагайдачного» Касіяна Саковича; «Сад божественних пісень» Григорія Сковороди; історичні вірші про Хмельниччину). Гумористичне віршування: «мандровані дяки» як соціокультурний феномен; гумористичні віршовані оповідання. Вірші про попа Негребецького, про Марка Пекельного, про Кирика. Шкільна драма («Володимир» Феофана Прокоповича). Декламації, діалоги, інтермедії (вертепна драма).

Українська література першої половини XIX ст.

Історична та культурна ситуація на етнічних українських територіях наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Поняття нова українська література. Просвітницько-сентименталістські та романтичні ідейні тенденції в літературі першої половини XIX ст.

«Енеїда» І. Котляревського: жанрова специфіка, ідейний зміст, побутово-етнографічні теми. «Наталка Полтавка»: тематика, образи, роль пісенних партій. Своєрідність розвитку жанру байки: твори П. Гулака-Артемовського, Л. Боровиковського, Є. Гребінки. Проза Г. Квітки-Основ'яненка: «Маруся», «Конотопська відьма» та ін.. Рання український романтизм: поезія Л. Боровиковського, А. Метлинського, М. Костомарова,

М. Петренка, В. Забіли, М. Шашкевича. Рання творчість Т. Шевченка: провідні мотиви, образність. Поеми Т. Шевченка 1843-1845 рр. («Сон», «Наймичка», «Кавказ»), поетичне послання «І мертвим, і живим...». Лірика Т. Шевченка періоду заслання. Художні пошуки Т. Шевченка 1857–1861 рр.

Українська література другої половини XIX століття

Історичні умови літературного розвитку в Україні в другій половині XIX ст.

Літературна ситуація в Україні в другій половині XIX ст.: літературні напрями, традиційне та нове в тематиці, жанровій системі, поетиці порівняно з літературним процесом першої половини XIX ст.

Українська поезія другої половини XIX ст.: тематика, жанровий діапазон (власне лірика, байка, співомовка, балада, поема). Поняття про пошевченківську епоху в поезії. Творчість П. Куліша, Л. Глібова, С. Руданського, Ю. Федьковича, Я. Щоголіва, П. Грабовського.

Особливості розвитку української прози в другій половині XIX ст.: традиційне та нове в тематиці, жанровій системі, поетиці творів 50–60-х та 70–90-х років. Творчість Марка Вовчка, П. Куліша, А. Свидницького, Панаса Мирного, І. Нечуя-Левицького.

Історичні умови розвитку українського професійного театру. Діяльність перших українських професійних театральних труп. Репертуар: традиції, тематика, жанри, образи твори. Творчість М. Кропивницького, М. Старицького, І. Тобілевича.

Творчість І. Франка: обставини появи, авторські передмови, структура, тематика поетичних збірок “З вершин і низин”, “Зів’яле листя”, “Мій Ізмарагд”. Поема “Мойсей”: джерела, авторські передмови, проблематика, образи. Мала епіка: тема села, філософські мотиви. Роман “Перехресні стежки”: історія створення, тематика, образи. Драма “Украдене щастя”: джерела, основний конфлікт, образи.

Українська література к. XIX – п. XX ст.

Історичні умови розвитку української літератури в к. XIX – п. XX ст.

Літературна ситуація в Україні в к. XIX – п. XX ст.: неореалізм, неоромантизм (традиційне та нове у відображенні світу й людини); модернізм: історія виникнення й становлення, особливості українського модернізму. Імпресіонізм, експресіонізм: риси Організації «Молода Муза».

Українська поезія к. XIX – п. XX ст.: збірки, цикли, тематика, жанровий діалог (Леся Українка, М. Вороний, В. Самійленко, О. Олесь).

Українська проза к. XIX – п. XX ст.: змістоутворюючі та формотворчі новації малої, середньої, великої епіки (В. Стефаник, О. Кобилянська, М. Коцюбинський, В. Винниченко).

Українська драматургія к. XIX – п. XX ст.: традиційне та нове в тематиці, жанровій системі, поетиці порівняно з драматургією другої пол. XIX ст. Поняття «нова драма» (Леся Українка, В. Винниченко).

Українська література XX ст.

Розвиток української літератури на новому історичному етапі Ідейно-естетичні шукання письменників у 20-ті роки (Розстріляне відродження). Літературна дискусія 1925–1928 років. Новелістика М. Хвильового. Концепція повісті «Санаторійна зона». Український інтелектуальний роман («Місто», «Невеличка драма» В. Підмогильного; «Дівчина з ведмедиком», «Доктор Сера фікус» В. Домонтовича). Неоромантизм Ю. Яновського («Майстер корабля», «Чотири шаблі», «Вершники»). «Вертеп» як політекст А. Любченка. Художні пошуки М. Куліша («Мина Мазайло», «Народний Малахій», «Патетична соната»). Місце П. Тичини в модерністських пошуках новітньої української літератури («Сонячні кларнети», «Замість сонетів і октав»). Лірика М. Рильського періоду «третього цвітіння». Романтизація національної історії в поемі «Мазепа» В. Сосюри. Особливості світобачення і поетики лірики Б.-І. Антонича. Є. Маланюк як представник «празької школи». «Жовтий князь» В. Барки як художня модель життя української родини в історично складний час. Неоромантичність індивідуального стилю

І. Багряного («Сад Гетсиманський», «Тигролови»). Художній світ творчості О. Довженка («Земля», «Арсенал», «Україна в огні», «Зачарована Десна»). Творчість шістдесятників (В. Симоненко, Л. Костенко, В. Стус, Г. Тютюнник). Художній світ романістики О. Гончара («Прапороносці», «Людина і зброя», «Циклон», «Собор»).

Теорія літератури

Літературознавство як наука: складові частини, зв'язок з іншими науками. Специфіка художньої літератури. Поділ літератури на роди і жанри. Епос, драма, лірика як літературні роди. Специфіка і місце роману в системі епічних жанрів.

Основні літературознавчі школи і методики XIX–XX ст. (міфологічна, біографічна, культурно-історична, психологічна, формалістська, структуралістська, семіотична, постструктуралістська, постколоніальна, феміністична).

Мова віршова і прозова: ознаки та відмінності. Системи віршування, їх основні риси. Загальне поняття про поезику літературного твору. Поняття контексту. Семантична роль контексту в тексті. Інтертекстуальність.

Критерії оцінювання

фахового вступного випробування з української мови та літератури.

Фахове вступне випробування з української мови та літератури включає 4 питання: два питання з історії української літератури та теорії літератури і два питання з української мови. Максимальна кількість отриманих балів за всі чотири завдання дорівнює 100 балам.

Оцінювання відповідей здійснюється комплексно, а саме: за змістом, повнотою, глибиною, точністю та грамотністю й комунікативною якістю відповідей:

1) зміст, що відображає знання теоретичного матеріалу з питань мови та літератури, розуміння мовних (фонетичних, лексичних, словотвірних, морфологічних та синтаксичних, стилістичних) та літературних (специфіки

родових та жанрових форм літератури, тенденцій розвитку літератури, стилєвих напрямків та течій, ідейно-художнього змісту творів, їх поетикальних особливостей) явищ та процесів, що їх зумовлюють;

2) повнота, яка передбачає всебічне висвітлення питань в окресленому напрямку, використання необхідного ілюстративного матеріалу;

3) використання наукової термінології та спеціальних понять;

4) точність формулювань й положень;

5) чітка структура викладу матеріалу, аргументованість висновків;

6) дотримання орфографічних, синтаксичних та стилістичних норм української мови.

100 балів	Вичерпна, глибока відповідь на всі питання. Оперування філологічною термінологією, уміння робити аналіз художнього тексту із залученням українського та світового історико-літературного контексту; здійснювати аналіз мовних явищ в описовому та історичному аспектах; логічна, аргументована, й грамотна відповідь на питання без змістових і фактичних неточностей. Відсутність орфографічних та пунктуаційних помилок.
95 балів	Вичерпна, глибока відповідь на всі питання; оперування філологічною термінологією, уміння робити аналіз художнього тексту; здійснювати аналіз мовних явищ в описовому та історичному аспектах; виклад матеріалу логічний, аргументований; наявність незначної змістової помилки. 0-0-1
90 балів	Вичерпна, глибока відповідь на всі питання; оперування філологічною термінологією, уміння робити аналіз художнього тексту; здійснювати аналіз мовних явищ в описовому та історичному аспектах; відповідь логічна, аргументована; наявність незначних змістових помилок.

	1-0-2 0-1-1 1-0-0
85 балів	Вичерпні, глибокі відповіді на три питання. Бракує повноти та глибини у висвітленні одного питання з української літератури або української мови. Відповіді достатньо аргументовані. Володіння фаховою термінологією. Допущено змістові помилки. 1-1-1 1-1-2
80 балів	Вичерпні, глибокі відповіді на три питання. Бракує повноти та глибини у висвітленні одного питання з української літератури або української мови; відповідь недостатньо аргументована або не ілюстрована фактичним матеріалом. Володіння фаховою термінологією. Наявні незначні змістові помилки. 1-2-1 1-2-2
75 балів	Вичерпні, глибокі відповіді на два питання з української мови. Володіння філологічною термінологією. Бракує повноти та глибини у висвітленні двох питань з української літератури. Допущено змістові помилки. Наявні незначні змістові помилки. 2-0-1 2-0-2
70 балів	Вичерпні, глибокі відповіді на два питання з української мови. Бракує повноти та глибини у висвітленні двох питань з української літератури. Поверхове знання художнього тексту. Помилки у використанні філологічної термінології. Допущено змістові помилки. 2-2-2 2-1-3
65 балів	Вичерпні, глибокі відповіді на два питання з української мови. Бракує повноти та глибини у висвітленні двох питань з

	української літератури. Поверхове знання художнього тексту. Помилки у використанні літературознавчої термінології. Допущено змістові помилки. 2-3-2 2-3-3 2-3-4 1-3-2 0-4-4
60 балів	Вичерпні, глибокі відповіді на два питання з української літератури. Володіння літературознавчою термінологією. Бракує повноти та глибини у висвітленні двох питань з української мови. Допущено змістові помилки. 1-4-1 1-4-2 2-4-2 3-0-3
55 балів	Вичерпна відповідь на одне питання. Два питання висвітлено поверхово. Відсутня відповідь на одне питання. Відповіді містять окремі фактичні неточності. Допущені змістові помилки. 3-1-2 3-2-3
50 балів	Відсутня відповідь на одне питання. Один із складників питання нерозкритий вповні або відповідь засвідчує нерозуміння його студентом. У цілому наявні відповіді. Допущені змістові помилки. 3-3-3 3-4-4 4-4-4
40 балів	Відсутня відповідь на два питання. Один із складників питання нерозкритий вповні або відповідь засвідчує нерозуміння його студентом. Помилки у розумінні фахових термінів. Допущені змістові помилки. 5-5-5

30 балів	Відповіді питання поверхові. Висновки не є аналітичними, обґрунтованими, аналіз художніх текстів містить неточності, відповіді недостатньо аргументованими, не завжди вичерпні, є принципові неточності, недостатньо ілюстративні, знання художніх текстів є неповним. Помилки у розумінні мовних явищ. Змістові помилки. 6-6-6
20 балів	Відповідям на питання бракує послідовна вичерпність й аргументованість; вони мають принципові неточності, недостатньо ілюстративні; інтерпретація літературних творів є поверховою й нецілісною; недоречне або помилкове використання філологічної термінології. Екзаменаційна робота містить фактичні помилки. У викладі матеріалу наявні стилістичні, синтаксичні чи орфографічні помилки. 6-7-7
10 балів	Відсутні відповіді на три питання. Знання з української мови та літератури є вибірковими, фрагментарними, відповіді – неглибокими, позбавленими достатньої аргументованості, мають місце фактичні принципові неточності; наявні орфографічні й пунктуаційні помилки; порушення логіки викладу; аналіз художнього твору підмінений загальними фразами, бракує текстуальної конкретики. Студент не завжди доцільно залучає мовознавчу та літературознавчу термінологію. Велика кількість змістових помилок. 7-7-7
0-5 балів	Відповіді засвідчують незнання теоретичного матеріалу, поверхове знання української мови та української літератури; фрагментарні, неповні відповіді, виклад матеріалу позбавлений логіки й аргументованості, у роботі наявні орфографічні й пунктуаційні помилки. Велика кількість

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ДАВНЯ УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

1. Аверинцев С. С. Софія – Логос. Словник / С. С. Аверинцев. – К.: Дух і літера. – 1999. – 464 с.
2. Александров О. В. Старокиївська агіографічна проза XI – першої третини XIII ст. – Одеса: АстроПринт, 1999. – 120 с.
3. Александров О. Середньовічний автор / Олександр Александров // Давньоруське любомудріє. Тексти і контексти. – К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – С. 9–24.
4. Багалій Д. Український мандрований філософ Григорій Сковорода. – 2-ге вид. / Дмитро Багалій. – К.: Орій, 1992. – 472 с.
5. Білоус П. Актуальні питання української літературної медієвістики / Петро Білоус. – Житомир, 2009. – 246 с. – (Наукове видання).
6. Білоус П. Давньоукраїнська література і фольклор: проблема художнього коду / Петро Білоус. – Житомир: Косенко, 2006. – 109 с.
7. Білоус П. Паломницький жанр в історії української літератури / Петро Білоус. – Житомир, 1997. – 158 с.
8. Білоус П. Світло зниклих світів / Петро Білоус. – Житомир: Полісся, 2003. – 159 с.
9. Брайчевський М. Ю. Автор «Слова о полку Ігоревім» та культура Київської Русі / М. Ю. Брайчевський. – К.: Фенікс, 2005. – 551 с.
10. Вдовина О. Я. Осмислення Кирилом Туровським проблеми гріховності людини у Притчі про сліпця і хромця / О. Я. Вдовина // Національний університет «Києво-Могилянська академія». Наукові записки. – Т. 18. Філософія та релігієзнавство. – К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2002. – С. 44 – 46.
11. Величко С. В. Літопис. Т. 1., Т. 2. / Пер. з книжної мови, вст. стаття, комент. В. О. Шевчука; відп. ред. О. В. Мишанич. – К.: Дніпро, 1991. (Давньоруські та давні українські літописи).
12. Генсьорський А. І. Галицько-Волинський літопис: Процес складання, редакції і редактори / А. І. Генсьорський – К.: Вид-во АН УРСР, 1958. – 103 с.
13. Григорій Сковорода. Твори в 2 т. Український науковий інститут Гарвардського університету. Інститут літератури ім. Шевченка НАНУ. – Київ: Обереги, 1994.
14. Грушевський М. С. Історія української літератури: В 6 т., 9 кн. / М. С. Грушевський. – Т. 2. – К.: Либідь, 1993. – 264 с.
15. Грушевський М. С. Історія української літератури: В 6 т., 9 кн. / М. С. Грушевський – Т. 3. – К.: Либідь, 1993. – 285 с.
16. Задорожна Л. М. Характерологія першої частини «Літопису Руського»/ Л. М. Задорожна // Література. Фольклор. Проблеми поетики. Збірник наукових праць. Випуск 18. Частина 2. – К.: Акцент, 2004. – С. 23–52.
17. Задорожна Л. М. Риси етнотипу та етнохарактеристики у системі розвитку української літератури. Літописна спадщина. Навчальний посібник / Л. М. Задорожна. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2006. – 139 с.
18. Золоте слово: хрестоматія літератури України-Русі епохи середньовіччя IX–XV століть. – Кн. 1: Література раннього середньовіччя (до 988 року); Література високого середньовіччя (988–1240) / За ред. В. Яременка; Упорядн.: В. Яременко, О.

- Сліпушко. – К.: Вид-во «Аконіт», 2002. – 800 с.
19. Золоте слово: хрестоматія літератури України-Русі епохи середньовіччя IX–XV століть. – Кн. 2: Література високого середньовіччя (988–1240); Література пізнього середньовіччя (1240 – середина XV ст.) / За ред. В. Яременка; Упорядн.: В. Яременко, О. Сліпушко. – К.: Вид-во «Аконіт», 2002 – 802 с.
 20. Іларіон Київський. Слово про Закон і Благодать // Золоте слово. Хрестоматія літератури України-Русі епохи Середньовіччя IX–XV століть: у 2-х кн. – Кн. 1. – К.: Аконіт, 2002. – С. 274–309.
 21. Ісіченко І. Аскетична література Київської Русі / Ігор Ісіченко. – Харків: Акта, 2007. – 396 с.
 22. Ісіченко Ігор, Архієпископ. Історія української літератури: епоха Бароко (XVII – XVIII ст.). Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Львів: Святогорець, 2011. – 568 с.
 23. Ісіченко Ю. А. Києво-Печерський патерик у літературному процесі кінця XVI–початку XVIII ст. на Україні / Ю. А. Ісіченко. – К.: Наукова думка, 1990. – 180 с.
 24. Історія Русів / Пер. І. Драча; вступ ст. В. Шевчука. – К.: Рад.письменник, 1991. – 318 с.
 25. Києво-Печерський Патерик. Вступ. Текст. Примітки. – К.: Час, 1991. – 278 с.
 26. Київський літопис // Літопис Руський / За Іпатським списком пер. Л. Махновець. – К., 1989.
 27. Котляр М. Ф. Данило Галицький. – К.: Наукова думка, 1979. – 186 с.
 28. Літопис гадяцького полковника Григорія Грабянки. / [пер. з староукр. Мови Р. І. Іванченко, передмова Ю. Луценко]. – К.: Знання, 1992. – 192 с.
 29. Літопис Руський: За Іпатським списком переклав Л. Махновець. – К.: Дніпро, 1989. – XVI; 591 с.
 30. Літопис Самовидця. / [підг. тексту та передмова Я. Дзири]. – К.: Наукова думка, 1971. – 206 с.
 31. Лука Жидята. Повчання архієпископа Луки до братії // Золоте слово. Хрестоматія літератури України-Русі епохи Середньовіччя IX–XV століть. У 2 кн. – Кн. 1. – К.: Аконіт, 2002. – С. 311–312.
 32. Махновець Л. Слово про автора «Слова о полку Ігоревім»/ Леонід Махновець. – К.: Видавництво при КДУ, 1989. – 264 с.
 33. Мишанич О. Кризь віки. Літературно-критичні та історіографічні статті й дослідження / Олекса Мишанич. – К.: Обереги, 1996. – 348 с.
 34. Павленко Г. І. Становлення історичної белетристики в давній українській літературі / Г. І. Павленко. – К.: Наукова думка, 1984. – 325 с.
 35. Патерик Києво-Печерський. – К.: Видавничий Дім «КМ Академія», 2001. – 348 с.
 36. Пелешенко Ю. Українська література пізнього Середньовіччя (друга половина XIII – XV ст.): Джерела. Система жанрів. Духовні інтенції / Юрій Пелешенко. – К., 2004. – 422 с.
 37. Перетц В. М. Слово о полку Ігоревім. Пам'ятка феодальної України-Руси XII віку. Вступ. Текст. Коментар / В. М. Перетц. – Київ: З друкарні Української Академії Наук, 1926. – 345 с.
 38. Повісті врем'яних літ: Літопис (за Іпатським списком) // Золоте слово.
 39. Хрестоматія літератури України-Русі епохи Середньовіччя IX–XV століть: у 2-х кн. – Кн. 1. – К.: Аконіт, 2002. – С. 460–781.
 40. Сковорода Григорій. Сад Божественних пісень. Сад божественних ідей / Підг. тексту, передмова та коментарі Леоніда Ушкалова. – Х., 2002. – 128 с. 39.
 41. Сліпушко О. М. Софія київська. Українська література Середньовіччя: доба Київської Русі (X–XIII століття) / О. М. Сліпушко. – К.: Аконіт, 2002. – 399 с.
 42. Сліпушко О. Еволюція та функціонування літературних об'єктів у книжності Києворуської держави (XI–перша половина XIII ст.): монографія / Оксана Сліпушко. – К.: Аконіт, 2009. – 416 с. (Наукове видання).

43. Сліпушко О. Література Київської Русі. Нариси / Оксана Сліпушко. – К.: Українська мова і література, 2005. – 111 с.
44. Сліпушко О. Еволюція та функціонування літературних образів у книжності Києворуської держави (XI-перша половина XIII ст.). – К.: Аконіт, 2009. – 415 с.
45. Сліпушко О. Софія київська. Українська література Середньовіччя: доба Київської Русі (X – XIII ст.) / О.М. Сліпушко. – К.: Аконіт, 2002. – 400 с.
46. Сліпушко О. Образ автора у літературі Києворуської держави (XI-перша половина XIII ст.). Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Київський університет, 2011. – 239 с.
47. Сліпушко О. Література Київської Русі. Навчальний посібник. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2014. – 393с.
48. Слово о полку Ігоревім / Упоряд. та примітки О. Мишанича. – К.: Радянська школа, 1986. – 310 с.
49. Слово про похід Ігорів, Ігоря, сина Святослава, внука Олега // Золоте слово. Хрестоматія літератури України-Русі епохи Середньовіччя IX–XV століть. У 2 кн. – К. 2. – К.: Аконіт, 2002. – С. 356–391.
50. Толочко П. П. Давньоруські літописи і літописці XI–XIII ст. / П. П. Толочко. – К.: Наукова думка, 2005. – 362 с.
51. Толочко П. П. Літописи Київської Русі / П. П. Толочко. – К.: Київська Академія Євробізнесу, 1994. – 85 с.
52. Українська література XVII ст.: Синкретична писемність. Поезія. Драматургія. Белетристика. / [упорядкув., приміт., вступ стаття В. І. Кречотень]. – К., 1987. – 608 с.
53. Українська література XVIII ст.: Поетичні твори. Драматичні твори. Прозові твори. / [упорядкув., приміт., вступ стаття О. В. Мишанича, ред. тому В. І. Кречотень]. – К.: Наукова думка, 1983. – С. 357–383.
54. Українські гуманісти епохи Відродження: Антологія: У 2 ч. Ч.1 / Відп. ред. В. Нічик. – К.: Наукова думка; Основи, 1995. – 431 с.
55. Ушкалов Л. В. Григорій Сковорода: семінарії. – Харків: Майдан, 2004. – 776 с.
56. Ушкалов Л. Світ українського Бароко / Леонід Ушкалов. – Харків: Око, 1994. – 108 с.
57. Ушкалов Л. Українське барокове богослов'я. Сім етюдів про Григорія Сковороду / Леонід Ушкалов. – Харків: Акта, 2001. – 221 с.
58. Франко І. Я. Історія української літератури // І. Я.Франко. Зібрання творів у 50-ти томах. – Т. 40. – К.: Наукова думка, 1983. – С. 7–372.
59. Франко І. Я. Літописна основа «Слова о полку Ігоревім»// Франко І. Я.
60. Зібрання творів у 50-ти томах. – Т. 39. – К.: Наукова думка, 1983. – С. 359–507.
61. Франко І. Я. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 р. // Франко І. Я. Зібрання творів у 50-ти томах. – Т. 41. – К.: Наукова думка, 1983. – С. 194–470.
62. Целік Т. В. Особистісне начало у філософській культурі Київської Русі / Т. В. Целік. – К.: Видавець ПАРАПАН, 2005. – 310 с.
63. Чижевський Д. Історія української літератури: Від початків до доби реалізму / Дмитро Чижевський. – Тернопіль: МПП «Презент» за участю товариства «Феміна», 1994. – 480 с.
64. Чижевський Д. І. Порівняльна історія слов'янських літератур: У двох книгах / Переклад з німецької. – К.: ВЦ «Академія», 2005. – 288 с.
65. Чижевський Д. І. Український літературний барок: нариси / Д. І. Чижевський. – Харків: Акта, 2003. – 460 с.
66. Чижевський Д. Філософія Г. С. Сковороди / Дмитро Чижевський [підг. тексту, мовна ред. і вступн. стаття Леоніда Ушкалова]. – Харків: Акта, 2003. – 432 с.
67. Шевчук В. Муза Роксоланська: Українська література XVI – XVIII століть: У 2 кн. / Валерій Шевчук. – Кн. 1. Ренесанс. Раннє Бароко. – К.: Либідь, 2004. – 400 с.
68. Шевчук В. Муза Роксоланська: Українська література XVI–XVIII ст. У 2 –х кн. / Валерій Шевчук. – Книга 2. Розвинене бароко. – К.: Либідь, 2005. – 729 с.

69. Шевчук В. О. Іван Вишенський і його послання // І. Вишенський. Твори. – К., 1986. – С. 3–18.
70. Шевчук В. О. Пізнаний і непізнаний Сфінкс: Григорій Сковорода сучасними очима: розмисли / В. О. Шевчук. – К.: Пульсари, 2008. – 528 с.
71. Шевчук В. *Personaeverbum* (Слово іпостасне) [Текст]: розмисел / Валерій Шевчук. – К.: Твімінтер, 2001. – 261 с. – (Літературно-наукове видання).
72. Яременко В. Володимир Мономах / Василь Яременко // Володимир Мономах. Повчання. Статут Володимира Всеволодовича. – К.: МАУП, 2006. – С. 3–28.
73. Митрополит Іларіон. Про Закон Мойсеєм даний і про Благодать та Істину в Ісусі Христі втілених. – К.: МАУП, 2004. – С. 3–28.
74. Яременко В. Літописець Нестор і його «Повісті врем'яних літ»/ Василь Яременко // Золоте слово. Хрестоматія літератури України-Русі епохи Середньовіччя IX–XV століть. У 2 кн. – Кн.1. – К.: Аконіт, 2002. – С. 438–459.
75. Яременко В. Святий Кирило Турівський, «златословесний витія»/ Василь Яременко // Золоте слово. Хрестоматія літератури України-Русі епохи Середньовіччя IX–XV століть. У 2 кн. – Кн. 2. – К.: Аконіт, 2002. – С. 158–160.

ЛІТЕРАТУРА КІНЦЯ XVIII – 60-Х РР. XIX СТОЛІТТЯ

1. Гребінка С. Твори: У 3 т. – К., 1980–1981.
2. Деркач Б. Євген Гребінка // Історія української літератури XIX ст.: У 3-х кн. – Кн. 1. – К.: Либідь, 1995.
3. Єфремов С. Історія українського письменства. – К.: Femina, 1995.
4. Задорожна Л. Євген Гребінка. Літературна постать. – К.: Твімінтер, 2000.
5. Задорожна Л. Історія української літератури кінця XVIII – 60-х років XIX століття. – К.: ВПЦ Київський університет, 2004.
6. Вільна Я. Історико-літературний феномен критичної інтерпретації творчості Г. Квітки-Основ'яненка : Монографія. – К., 2005.
7. Зеров М. Твори: У 2 т. – Т. 2. – К.: Дніпро, 1990.
8. Історія української літератури. – К.: Либідь, 1992.
9. Костомаров М. Обзор сочинений, писанных на малороссийском языке // Костомаров М. Слов'янська міфологія. – К.: Либідь, 1994.
10. Куліш П. Приказки Гребінки // Куліш П. Твори: В 2 т. – К.: Дніпро, 1989.
11. Чижевський Д. Історія української літератури. Від початків до доби реалізму. – Тернопіль: Феміна, 1994.
12. Білецький О. Українська проза першої половини XIX століття: Від Г. Квітки до прози «Основи» // Білецький О. Зібрання праць: У 5 т. – К.: Наукова думка, 1965. – Т. 2. – С. 148–197.
13. Білецький О. Українська література серед інших літератур світу // Білецький О. Зібрання праць: У 5 т. – Т. 2. – К.: Наукова думка, 1965. – С. 5–49.
14. Білецький О. Шляхи розвитку дожовтневого українського літературознавства // Білецький О. Зібрання праць: У 5 т. – Т. 2. – К.: Наукова думка, 1965. – С. 72–110.
15. Возняк М. Григорій Квітка-Основ'яненко. Життя і творчість. – К.: Держлітвидав України, 1946. – 94 с.
16. Волинський П. Г. Ф. Квітка-Основ'яненко // Квітка-Основ'яненко Г. Ф. Вибрані твори. – К.: Держлітвидав України, 1949. – С. 3–19.
17. Гончар О. Г. Квітка-Основ'яненко. Життя і творчість. – К., 1969.
18. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – початку XX ст. – Львів: Науково-видавниче товариство «Академічний експрес», 1999.
19. Денисюк Н. Художній світ письменника. Поняття, терміни і літературознавчі версії. – Тернопіль: «Феміна», 2000.

1. Зубков С. Григорій Квітка-Основ'яненко. Життя і творчість. – К.: Дніпро, 1978. – 368 с.
20. Квітка-Основ'яненко Г. Твори: У 7 т. – К.: Наукова думка, 1978–1981.
21. Луцький Ю. Драматургія Г. Ф. Квітки-Основ'яненка. – К.: Мистецтво, 1978. – 159 с.
22. Франко І. Метод і задача історії літератури // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. – Т. 41. – К.: Наукова думка, 1984. – С. 17–23.
23. Франко І. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 р. // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. – Т. 41. – К.: Наукова думка, 1984. – С. 194–470.
24. Ятищук О. Григорій Квітка-Основ'яненко в духовній історії України. – Тернопіль: ТДПУ ім. В. Гнатюка, 2003. – 170 с.
25. Яценко М. Романтизм // Історія української літератури ХІХ ст.: У 3-х кн. – Кн. 1. – К.: Либідь, 1995. – С. 240–312.
26. Білецький О. «Русалка Дністровая» // Білецький О. Зібрання праць: У 5 т. – Т. 2. – К., 1965.
27. Історія української літератури ХІХ ст.: У 3-х кн. – Кн. 1. – К.: Либідь, 1995.
28. Українська література ХІХ ст. Хрестоматія. – К., 2006.
29. Українські поети-романтики. Поетичні твори. – К.: Наукова думка, 1987.
30. Шашкевич М., Вагилевич І., Головацький Я. Твори. – К., 1982. 32. Богатова Г. И. И. Срезневський. – М., 1985.
31. Ізмаїл Срезневський // Історія української літератури. – К.: Либідь, 1992. – С. 418–421.
32. Комаринець І. Ідейно-естетичні основи українського романтизму. – Львів, 1982.
33. Яценко М. Українська романтична поезія 20–60-х років ХІХ ст. // Українські поети-романтики. Поетичні твори. – К.: Наукова думка, 1987.
34. Івашків В. Творча діяльність Пантелеймона Куліша 1840-х років і фольклор // Українська філологія: школи, постаті, проблеми. – Ч. II. – Львів: Світ, 1999. – С. 517–527.
35. Куліш П. Матеріали й дослідження. – Л.; Нью-Йорк, 2000.
36. Куліш П. Твори в двох томах. – Т. 2. – К.: Дніпро, 1989.
37. Чижевський Д. П. О. Куліш // Чижевський Д. Філософські твори: у 4-х томах. – Т. 1. – К.: Смолоскип, 2005.
38. Чижевський Д. П. О. Куліш – український філософ серця // Чижевський Д. Філософські твори: у 4-х томах. – Т. 2. – К.: Смолоскип, 2005.
39. Щурат В. Філософічна основа творчості Куліша. – Львів, 1922.
40. Барабаш Ю. Вибрані студії. Сковорода. Гоголь. Шевченко. – К.: Вид. дім Києво-Могилянська академія, 2006.
41. Барабаш Ю. Тарас Шевченко: імператив України. Історіо- й націософська парадигма. – К.: Вид. дім Києво-Могилянська академія, 2004.
42. Білецький О. Про світогляд Т. Г. Шевченка // Білецький О. Письменник і епоха. – К., 1963.
43. Дзюба І. Тарас Шевченко // Дзюба І. З криниці літ. – К.: Обереги; Гелікон, 2007.
44. Забужко О. Шевченків міф України. – К.: Абрис, 1997.
45. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. – Харків: Прапор, 1994.
46. Кирилюк Є. Тарас Шевченко. Життя і творчість. – К.: Наукова думка, 1964.
47. Клочек Г. Поезія Тараса Шевченка: сучасна інтерпретація. – К.: Освіта, 1998.
48. Клочек Г. Енергія художнього слова. – Кіровоград, Кіровоградський державний педагогічний університет, 2007.
49. Комаринець Т. Твори. – Львів: Каменяр, 1999.
50. Кониський О. Тарас Шевченко-Грушівський. – К.: Дніпро, 1991.
51. Назаренко І. Суспільно-політичні, філософські, естетичні та атеїстичні погляди Т. Г. Шевченка. – К.: Наукова думка, 1964.
52. Нахлік Є. Доля. Los. Судьба: Шевченко і польські та російські романтики. – Львів.: НАН України. Львівське відділення Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка, 2003.

53. Одарченко П. Тарас Шевченко і українська література. – К.: Смолоскип, 1994.
54. Пахаренко В. Незбагнений Апостол. – Черкаси: БРАМА-ІСУЕП, 1999.
55. Приходько П. Шевченко і український романтизм 30–50 рр. XIX ст. – К.: Видавництво АН УРСР, 1963.
56. Смаль-Стоцький Ст. Т. Шевченко. Інтерпретації. – Нью-Йорк; Торонто, 1965.
57. Смілянська В. Шевченкознавчі роздуми. – К.: НАН України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка, 2005.
58. Франко І. Жінчина-мати в поемах Шевченка // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. – Т. 26. – К., 1980.
59. Франко І. Шевченкова «Марія» // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. – Т. 39. – К., 1983.
60. Франко І. Переднє слово (до видання «Перебенді» Т. Г. Шевченка. Львів, 1889) // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. – Т. 27. – К., 1980.
61. Чижевський Д. До світогляду Шевченка // Чижевський Д. Філософські твори: у 4-х томах. – Т. 1. – К.: Смолоскип, 2005.
62. Чижевський Д. Думки про Шевченка // Чижевський Д. Філософські твори: у 4-х томах. – Т. 2. – К.: Смолоскип, 2005.
63. Чижевський Д. Шевченко і релігія // Чижевський Д. Філософські твори: у 4-х томах. – Т. 2. – К.: Смолоскип, 2005.
64. Шевченко Тарас. Кобзар. Редакція, статті й пояснення Леоніда Білецького. – Вінніпег, 1952.
65. Шевченко Т. Повне зібрання творів: У 12 т. – Т. 1–6. – К.: Наукова думка, 2001.
66. Шевчук В. Persona everbum (Слово іпостасне). – К.: Твімінтер, 2001.
67. Шубравський В. Від Котляревського до Шевченка: Проблема народності української літератури. – К.: Наукова думка, 1976.

ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX СТОЛІТТЯ

1. Аврахов Г. Штрихи до політичного портрета Олена Пчілка: без ретуші і помстливих розправ // Вічні берегині України. Наукові праці, розвідки. – Новоград-Волинський, 2001.
2. Бернштейн М. Журнал «Основа» і український літературний процес 50-початку 60-х рр. XIX ст. – К., 1959.
3. Білецька Л. Мистецтво життєвої правди: До 100-річчя заснування театру корифеїв. – К., 1982.
4. Білецький О. Борис Грінченко // Зібрання праць: У 5 т. – К., 1965. – Т. 2.
5. Білецький О. Від давнини до сучасності. Вибрані праці: У 2 т. – К., 1960.
6. Брандіс Є. Марко Вовчок. – К., 1975.
7. Вишневська Н. Олена Пчілка // Пчілка Олена. Твори. К., 1988
8. Власенко В. Художня майстерність І. Нечуя-Левицького. – К., 1969.
9. Ганна Барвінок. Збірник до 170-річчя від дня народження. – К., 2001.
10. Гнатенко В. «Український національний скарб» (До 200-річчя з дня народження Т. Шевченка) // Шевченкознавчі студії. Зб. наук. праць. – Вип. 15. – К., 2012.
11. Гончар О. Перший симфоніст української прози // Зібрання творів: У 7 т. – К., 1986. – Т. 6.
12. Грицай М. Марко Вовчок. Творчий шлях. – К., 1983.
13. Грицюта М. Селянство в українській дожовтневій літературі. – К., 1979.
14. Грінченко Борис. Твори: У 2 т. – К., 1990 – 1991.
15. Гуляк А. Олена Пчілка. Нарис життя і творчості. – К., 2003
16. Гуць Г. Юрій Федькович і західноєвропейська література. – К., 1985.
17. Дем'янівська Л. Вибрані твори М. Старицького в 6 т. – К., 1990. – Т. 1.
18. Денисюк І. Наталя Кобринська. – Львів, 1976

19. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – початку XX ст. – К., 1981.
20. Денисюк І. Талант без талану. – Вітчизна. – 1968. - №12.
21. Денисюк І., Скрипка Т. Олена Пчілка // Іван Денисюк, Тамара Скрипка. Дворянське гніздо Косачів. – Львів, 1999
22. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX - початку XX ст. – К., 1981.
23. Драгоманов М. Передне слово (до видання «Повісті Осипа Федьковича») // Драгоманов М. Літературно-публіцистичні праці: У 2 т. – К., 1970, Т.1.
24. Драгоманов М. Твори Василя Чайченка // Літературно-критичні праці: У 2 т. – К., 1970. – Т.2.
25. Драгоманов М. Українське письменство 1866 – 1873 рр. // Літературно-публіцистичні праці: У 2 т. – К., 1970. – Т.1.
26. Дрофань Любов. Берегиня.- К., 2004.
27. Дрофань Любов. «І правду й боротьбу благословити» До 150річчя від дня народження Олени Пчілки // Дивослово. – 1999. - №6
28. Євшан М. Юрій Федькович в світлі нових матеріалів.// Микола Євшан Критика Літературознавство Естетика.– К.,1998
29. Єфремов С. Панас Мирний. Критико-біографічний нарис.// Єфремов С. Вибране. - К., 2002
30. Єфремов С. Без синтезу // Єфремов С. – Літературно-критичні статті. – К., 1993
31. Єфремов С. В поискахновой красоты // Єфремов С. Літературно-критичні статті. – К., 1993
32. Єфремов С. Іван Левицький – Нечуй. // Єфремов С. Вибране – К., 2002
33. Єфремов С. Історія українського письменства. – К., 1995.
34. Єфремов С. Літературно-критичні статті. – К., 1993.
35. Жук Н. Анатолій Свидницький. Літературний портрет. – К., 1987.
36. Жулинський М. У праці каторжній в трагічній самоті // Куліш Пантелеймон. Твори в двох томах. – К., 1989.
37. Задорожна Л. Історія української літератури кінця ХУІІІ – 60-х років ХІХ століття. – К., 2004
38. Зеров М. Літературна позиція Старицького. // Микола Зеров. Українське письменство. – К., 2003
39. Зеров М. Літературні митарства К.,2003«Люборацьких» // Микола Зеров. Українське письменство.
40. Зеров М. Осип-Юрій Федькович та його повісті // Микола Зеров Українське письменство.– К., 2003
41. Зеров М. Свидницький і «Люборацькі» // К., 2003Микола Зеров . Українське письменство.
42. Зеров М. Твори в двох томах. –К., 1990 // Поетична реальність П. Куліша.
43. Івановська О. Фольклорні записи Ганни Барвінок. – К., 1995.
44. Ільницький О. Конфлікт між козацьким і селянським світоглядом у романі «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» // Слово і час. – 1990. - №9.
45. Індивідуальні стилі українських письменників XIX – початку XX ст. – К., 1987.
46. Історія української літератури ХІХ ст. У трьох книгах. Кн. 2-3. – К., 1995 – 1997.
47. Історія української літератури.–К., 1992
48. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія. У трьох книгах. – К., 1996 – 1999
49. Калениченко Н. Українська література ХІХ ст. Напрями. Течії. – К., 1977.
50. Киричок П. Марко Кропивницький: Нарис життя і творчості. – К., 1985.
51. Кобилянська О. Дещо про ідею жіночого руху // Кобилянська О. Твори: В 5 т. – К.,1963 – Т.3
52. Кобилянська О. Дещо про ідею жіночого руху // Твори: в 5 т. – К., 1963. – Т.5
53. Кобринська Н. Вибрані твори. – К., 1980

54. Кониський Олександр. Оповідання, повісті, поетичні твори. – К., 1990.
55. Кононенко В. Концепти українського дискурсу. – К., Івано-Франківськ, 2004
56. Кропивницький М. Драматичні твори. – К., 1990.
57. Кропивницький М. Твори: В 6 т. – К., 1896.
58. Крутикова Н. Сторінки творчого життя (Марко Вовчок в житті і праці) – К., 1965.
59. Крутикова Н. Творчість І. С. Нечуя-Левицького. – К., 1961.
60. Куліш Пантелеймон. Твори в двох томах. – К., 1989.
61. Куліш Пантелеймон. Щоденник. – К., 1993.
62. Купрата Н. Літературно-естетичні та суспільні погляди Олени Пчілки. Навчальний посібник. Для студентів філологічних факультетів університетів і педагогічних інститутів. – Одеса, 1988
63. Левчик П. Поезія М.П.Старицького (жанрові та образно-стильові особливості) – К., 1990.
64. Лобач-Жученко Б. Літопис життя і творчості Марка Вовчка. –К., 1983.
65. Маковей О. Життєпис Осипа Юрія Гординського-Федьковича. – Львів, 1911.
66. Маковей О. Панько Куліш. Огляд його діяльності. – Львів, 1980.
67. Маланюк Є. В Кулішеву річницю // Книга спостережень. Статті про літературу. – К., 1997
68. Марко Вовчок. Життя і творчість у документах, фотографіях, ілюстраціях. – К., 1981.
69. Марко Вовчок. Статті і дослідження. – К., 1985.
70. Марко Вовчок. Твори у 7 т. – К., 1964 – 1967.
71. Маркович Д. З давнього минулого. Про Олександра Яковича Кониського // По степах і хуторах. – К., 1991
72. Матвіїшин В. Український літературний європеїзм. – К., 2009
73. Міщук Л. До характеристики індивідуального стилю І. Нечуя-Левицького // Індивідуальні стилі письменників ХІХ – початку ХХ ст. – К., 1987.
74. Міщук Л. Українська оповідна проза 50-60рр. ХІХ ст. – К., 1979.
75. Міщук Р. Українська оповідна проза 50-60-х рр. ХІХ ст. – К., 1978.
76. Нахлік Є. НАН України. Львівське відділення Інституту літератури ім. Т. Шевченка. Серія «Літературознавчі студії». Вип. 11/12; Міжнародний фонд Пантелеймона Куліша. – 2007. – Т.2: Світогляд і творчість Пантелеймона Куліша. – Вип.12.
77. Нахлік Є. Українська романтична проза 20-60рр. ХІХ ст. – К., 1988.
78. Нечуй-Левицький І. С. Зібрання творів: У 10 т. – К., 1965 – 1969.
79. Огоновський О. Історія літератури руської. – Львів, 1891. – Ч.3.
80. Олена Пчілка. Твори. – К., 1988.
81. Павличко С. Марко Вовчок (1833 – 1907) // Соломія Павличко. Фемінізм – К., 2002
82. Павличко С. Наталя Кобринська в контексті епохи. // Соломія Павличко. Фемінізм. – К., 2002
83. Пазяк М. Юрій Федькович і народна творчість. – К., 1974.
84. Панас Мирний. Зібрання творів: У 7 т. – К., 1968 – 1971.
85. Пантелеймон Куліш. Матеріали і дослідження. – Львів – Нью-Йорк, 2000.
86. Петров Н. Очерки истории украинской литературы XIX столетия. – К., 2008
87. Погрібний А. Борис Грінченко в літературному процесі кінця ХІХ – початку ХХ ст. – К., 1990.
88. Погрібний А. Борис Грінченко. Нарис життя і творчості. – К., 1988.
89. Приходько Н. Олександр Якович Кониський. – К., 1995
90. Розвиток жанрів в українській літературі ХІХ – початку ХХ ст. – К., 1986
91. Свидницький А. Роман. Оповідання. Нарис. – К., 1985.
92. Святовець В. Художня деталь в українській класичній прозі. – К., 2007
93. Сиваченко М. Анатолій Свидницький і зародження соціального роману в українській літературі. – К., 1962.
94. Смілянська В. Біограф та його «Хроніка» // Кониський О. Тарас Шевченко

- Грушівський. Хроніка його життя. – К., 1991
95. Старицький М. Твори: У 6 т. – К., 1990.
 96. Стороженко О. Твори у 2 т. – К., 1957.
 97. Українка Леся. Малорусские писатели на Буковине // Твори в 10 т. – К., 1954. – Т.6.
 98. Ушкалов Л. Реалізм – це есхатологія: Панас Мирний. – Харків, 2012
 99. Федченко П. Історія української літературної критики. – К., 1988
 100. Федькович Ю. Твори: У 2-х т. – К., 1984.
 101. Фольклорні записки Марка Вовчка та Опанаса Марковича. – К., 1983.
 102. Франко І Молодий вік Осипа Федьковича. Там само., 1980, Т. 27 .
 103. Франко І. «Хуторна поезія» П.О.Куліша. – Зібрання творів в 50 т. – К., 1980. – Т.26.
 104. Франко І. Анатось Свидницький. – Твори в 50 т. – К., 1980. – Т. 27.
 105. Франко І. Життя і побут сучасного селянина на Україні і у Франції // Зібрання творів : У 50 т. – К., 1980. – Т. 26.
 106. Франко І. З останніх десятиліть ХІХ віку // Зібр. творів: У 50 т. – К., 1984.- Т.41
 107. Франко І. Куліш Олелькович Панько. «Дзвін, староруські думи і співи». – Женева, 1893.
 108. Франко І. Марія Маркович (Марко Вовчок). Посмертна згадка // Зібрання творів: У 50 т. – К., 1982. - Т.37.
 109. Франко І. Михайло Петрович Старицький. // Зібрання творів у 50 т. – К., 1982. – Т. 33.
 110. Франко І. Молода Україна. Провідні ідеї й епізоди. – Львів, 1910. – Ч.1.
 111. Франко І. Нарис з історії українсько-руської літератури до 1890 року // Зібрання творів: У 50 т. – К., 1984. – Т. 41.
 112. Франко І. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890р.// Зібрання творів у 50 т. – К., 1984., Т. 41.
 113. Франко І. Осип Гординський-Федькович. Посмертний спогад. // Там само., 1980, Т.27.
 114. Франко І. Осип-Юрій Федькович (Кілька слів по поводу 25-літнього ювілею його літературної діяльності) // Франко І. Зібрання творів у 50 т. – К., 1980. – Т, 27.
 115. Франко І. Переднє слово // Кониський О. Листи про Ірландію. – Львів 1904
 116. Франко І. Перше повне видання творів Федьковича // Там само. – 1982, Т. 33.
 117. Франко І. Про життя і діяльність Олександра Кониського.- Львів, 1901
 118. Франко І. Українсько-руська (малоруська) література // Зібрання творів: У 50 т. – К., 1984. – Т. 41.
 119. Франко І. Ювілей Івана Левицького (Нечуя) // Там само. – 1982. – Т. 35.
 120. Франко І. Южнорусская литература // Зібрання творів: У 50т. – К., 1984.-Т.41
 121. Шалата М. Юрій Федькович. Життєвий і творчий шлях. – К., 1984.
 122. Шерех Ю. (Шевельов Ю.) Кулішеві листи і Куліш у листах. – Третя сторожа. – К., 1993.
 123. Щурат В. Філософічна основа творчості Куліша. – Львів, 1922
 124. Яременко В. «Забута тінь» української літератури (до 100 – річчя від дня смерті Ганни Барвінок – Олександри Михайлівни Куліш – Білозерської) // Ганна Барвінок. Твори у двох томах, – Львів, 2011
 125. Ярошинська Є. Твори.- К., 1968

ЛІТЕРАТУРА КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ

1. Біла А. Символізм / Анна Біла. – К.: Темпора, 2010. – 272 с.
2. Генрик-Березовська З. Грані культур. Бароко, романтизм, модернізм [Текст] / З. Генрик-Березовська; пер. Г. Сиваченко; упоряд. та прим. М. Коцюбинська, Г. Сиваченко; вступ. ст. М. Коцюбинська; Київ. слов'ян. ун-т, Ін-т л-ри ім. Тараса Шевченка НАН України. – К.: Гелікон, 2000. – 368 с.
3. Гундорова Т., Шумило Н. Тенденції розвитку художнього мислення (початок ХХ

- століття) / Т. Гундорова, Н.Шумило // Слово і час. – 1992. – № – С.55-66.
4. Історія української літератури кінця XIX – початку XX ст. У 2 кн.: [підручник] / За ред. О. Д. Гнідан. – Книга I. – К.: Либідь, 2005. – 624 с.
 5. Камінчук О. А. Художній дискурс української поезії кінця XIX – початку XX ст.: монографія / О. А. Камінчук. – К.: Педагогічна думка, 2009. – 352 с.
 6. Моренець В. П. Національні шляхи поетичного модерну першої половини XX ст.: Україна і Польща / В. П. Моренець. – К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002. – 327 с.
 7. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму [Текст] : літературознавчі студії / Я. Поліщук. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1998. – 295 с.
 8. Поліщук Я. О. Література як геокультурний проект: монографія / Я. О. Поліщук. – К.: Академвидав, 2008. – 299 с.
 9. Ткаченко Р. П. Поклик химери. Декаданс в українській літературі кінця XIX – початку XX ст.: монографія / Роман Ткаченко. – К.: Книга, 2011. – 136 с.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XX СТОЛІТТЯ

1. Ковалів Ю. І. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст.: підручник : у 10 т. / Юрій Ковалів. – К.: Академія, 2013. – Т. 2 : У пошуках іманентного сенсу. – 2013. – 622 с.
2. Ковалів Ю. І. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст.: підручник: у 10 т. / Ю. І. Ковалів. – К.: Академія, 2013. – Т. 3: У сподіваннях і трагічних зламах. – 2014. – 71 с.
3. Ковалів Юрій. Українська поезія першої половини XX ст. / Ю.І. Ковалів // Українська мова та література. – К.: Бібліотечка "Першого вересня". – 2000. – Ч. 12 (172). – 40 с.
4. Луцький Ю. Літературна політика а радянській Україні. 1917-1934 / Ю. Луцький. – К.: Гелікон, 2000. – 242 с.
5. Маланюк Є. Книга спостережень: статті про літературу / Є. Маланюк. – К.: Дніпро, 1998. – 428 с.
6. Неврлий М. Українська радянська поезія 20-х років: Мікропортрети в художніх стилях і напрямках / М. Неврлий. – К.: Вища школа, 1991. – 271 с.
7. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі: монографія. 2-ге вид. / С. Павличко. – К.: Либідь, 1999. – 447 с.
8. Працьовитий В.С. Українська драматургія 20-30-х років XX ст.: монографія / В. С. Працьовитий. – Л.: Ліга-Прес, 1999. – 282 с.
9. Розстріляне відродження: Антологія 1917–1933. Поезія – проза – драма – есей / Упоряд. Ю. Лавріненко – К.: Смолоскип, 2004. – 992 с.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС 1940–50-Х РОКІВ XX СТОЛІТТЯ

1. Єкельчик С. Імперія пам'яті. Російсько-українські стосунки в радянській історичній уяві / С. Єкельчик ; авториз. пер. з англ. М. Климчук, Х. Чушак; ред. пер. Клім. Климчук ; Український науковий ін-т Гарвардського ун-ту, Інститут Критики. Серія "Критичні студії". – К.: Критика, 2008. – 303 с.
2. Захарчук І. В. Війна і слово (мілітарна парадигма літератури соціалістичного реалізму): монографія / І. В. Захарчук. – Луцьк : Твердиня, 2008. – 408 с.
3. Ковалів Ю. І. Художня хроніка великої трагедії. Українська література періоду другої світової війни / Ю. І. Ковалів. – К.: Джерело-М, 2004. – 108 с.
4. Наєнко М. К. Історія українського літературознавства: підруч. для філологічних спец. вищ. навч. закл. / М. К. Наєнко. – 2-е вид., зі змінами й доп. – К.: Видавничий центр

«Академія», 2001. – 360 с.

5. Павличко С. Теорія літератури / Соломія Павличко. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – 664 с.
6. Роздольська І. В. Українська поезія резистансу 40–50-х років ХХ століття: генетичний контекст і естетична природа: автореф. дис. канд. філол. наук: 10.01.01 / Роздольська Ірина Володимирівна; Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. Л., 2000. – 19 с.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС 1960–80-Х РОКІВ

1. Анісімова Н. П. На зламі культурних епох: поезія покоління 80-х років ХХ ст. у системі пізнього українського модернізму: монографія / Ніна Анісімова ; Бердян. держ. пед. ун-т, Ін-т філол. та соц. комунікацій. – Бердянськ : Ткачук О. В. [вид.], 2012. – 526 с.
2. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека: український літературний постмодерн / Т. Гундорова ; Український науковий ін-т Гарвардського ун-ту, Інститут критики. – К.: Критика, 2005. – 263 с.
3. Корогодський Р. Брама світла. Шістдесятники / Р. Корогодський; упоряд. М. Коцюбинська [та ін.]. – Л.: Видавництво Українського католицького ун-ту, 2009. – 656 с.
4. Павличко Соломія Теорія літератури / С. Павличко; упоряд. В. Агеєвої, Б. Кравченко. – Вид. 2-ге. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2009. – С. 381 – 411.
5. Ревакович М. Еротика в поезії – Нью-Йоркської групи: декілька семіотичних і рецептивних міркувань // Слово і час. – 2000. – №2. – С.28– 33.
6. Тарнашинська Л. Б. Сюжет доби: дискус шістдесятництва в українській літературі ХХ століття: [монографія] / Людмила Тарнашинська; Нац. акад. наук України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. – К.: Академперіодика, 2013.– 674, [8] с.
7. Тарнашинська Л. Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління. (Історико-літературний та поетикальний аспекти): монографія / Людмила Тарнашинська; Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка НАН України. – К.: Смолоскип, 2010. – 627 с.
8. У вирі шістдесятницького руху: Погляд з відстані часу / ідея та упоряд. В. М. Квітневий. – Л. : Каменярь, 2003. – 128 с.
9. Українські літературні школи та групи 60–90-х рр. ХХ ст.: антологія [вибр. поезії та есеїстики] / упоряд., авт. вступ. слова, біобібліогр. відомостей та приміток Василь Габор.– Л. : Піраміда, 2009. – 620 с.
10. Шкандрій М. В обіймах імперії: російська і українська літератури новітньої доби / М. Шкандрій ; пер. з англ. П. Тарашук. – К. : Факт, 2004. – 494 с.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

1. Бернадська Н. Український роман: теоретичні проблеми та жанрова еволюція. Монографія / Ніна Бернадська. – К.: Академвидав, 2004. – 368с.
2. Бернадська Н. Жанрові —шахрайства українських постмодерністів / Ніна Бернадська // Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки. – 2003. – №10. – С.178-181.
3. Бондар-Терещенко І. Текст 1990-х: герої та персонажі / Ігор Бондар- Терещенко. – Тернопіль, Джура, 2003. – 208 с.
4. Модернізм після постмодерну: [зб. ст.] / Нац. акад. наук України, Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка ; за ред. чл.-кор. НАНУ Т. І. Гундорової. - К. : Фоліант, 2008. – 318 с.
5. Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми: ст. та есеї / Тамара Гундорова. - К. : Грані-Т, 2013. - 546 с.

6. Зубрицька М. Homo legens: читання як соціокультурний феномен / М. Зубрицька. - Л.: Літопис, 2004. - 352 с.
7. Наєнко М. К. Українське літературознавство: школи, тенденції, напрямки. - К., 2001.
18. Шкандрій М. В обіймах імперії: російська і українська літератури новітньої доби / М. Шкандрій; пер. з англ. П. Тарашук. - К. : Факт, 2004. - 494 с.
8. Голобородько Я. Артеграунд. Український літературний істеблішмент: [Зб. статей] / Я. Голобородько. - К. : Факт, 2006. - 160 с.
9. Енциклопедія постмодернізму [Текст] / пер. з англ. В. Шовкун ; наук. ред. пер. О. Шевченко; ред. Ч. Е. Вінквіст, В. Е. Тейлор. - К. : Видавництво Соломії Павличко "Основи", 2003. - 503 с.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

1. Александрова Г. А. Помежів'я (Українське порівняльне літературознавство кінця XIX – першої третини XX століття): монографія / Галина Александрова ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : ВПЦ Київ. ун-т, 2009. - 415 с.
2. Бернадська Н. Український роман: теоретичні проблеми та жанрова еволюція. Монографія / Ніна Бернадська. - К.: Академвидав, 2004. - 368с.
3. Енциклопедія постмодернізму [Текст] / пер. з англ. В. Шовкун; наук. ред. пер. О. Шевченко; ред. Ч. Е. Вінквіст, В. Е. Тейлор. - К. : Видавництво Соломії Павличко "Основи", 2003. - 503 с.
4. Ковалів Ю. І. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст.: підручник: у 10 т. / Юрій Ковалів. - К. : Академія, 2013. - Т. 1: У пошуках іманентного сенсу. - 2013. - 510 с.
5. Ковалів Ю. І. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст.: підручник : у 10 т. / Юрій Ковалів. - К.: Академія, 2013. - Т. 2 : У пошуках іманентного сенсу. - 2013. - 622 с.
6. Ковалів Ю. І. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст.: підручник: у 10 т. / Ю. І. Ковалів. - К.: Академія, 2013. - Т. 3: У сподіваннях і трагічних зламах. - 2014. - 71 с.
7. Ковалів Ю. І. Художня хроніка великої трагедії. Українська література періоду Другої світової війни / Ю. І. Ковалів. - К.: Джерело-М, 2004. - 108 с.
8. Майданченко П. Комічне в сучасній літературній прозі: Літературно- критичний
9. Розстріляне відродження: Антологія 1917–1933. Поезія – проза – драма – есей / Упоряд. Ю. Лавріненко – К.: Смолоскип, 2004. - 992 с.
10. Свербілова Т. Г. Від модерну до авангарду: жанрово-стильова парадигма української драматургії першої третини XX століття / Т. Г. Свербілова [та ін.] ; Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка НАН України.– Черкаси : [б.в.], 2009. - 598 с.
11. Тарнашинська Л. Б. Сюжет доби: дискус шістдесятництва в українській літературі XX століття: [монографія] / Людмила Тарнашинська ; Нац. акад. наук України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. - К.: Академперіодика, 2013.– 674, с.
12. Українські літературні школи та групи 60–90-х рр. XX ст.: антологія [вибр. поезії та есеїстики] / упоряд., авт. вступ. слова, біобібліогр. відомостей та приміток Василь Габор.– Л.: Піраміда, 2009. - 620 с.
13. Шерех Ю. Поза книжками і з книжок: Українська модерна література/ Ю. Шерех. - К. : Час, 1998. - 447 с.
14. Яковенко С. Романтики, естети, ніцшеанці: українська та польська літературна критика раннього модернізму / С. Яковенко; Український науковий ін-т Гарвардського ун-ту, Інститут Критики. - К.: Критика, 2006. - 296 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ЛЕКСИКОЛОГІЯ. ФРАЗЕОЛОГІЯ.

1. Бевзенко С. П. Історія українського мовознавства: Історія вивчення української мови : навч. посіб. для студ. пед. ін-ів спец. «українська мова та література» / С. П. Бевзенко. — К. : Вища шк., 1991. — 231 с.
2. Болтянська Р. І. До питання про розгляд проблеми омонімія/полісемія / Р. І. Болтянська // Інозем. філологія. — 1975. — № 38. — С. 3—9.
3. Булаховский Л. А. Из жизни омонимов / Л. А. Булаховский // Русская речь. — Л., 1928. — Вып 3. — С. 47—60..
4. Ващенко В. С. Слово та його значення : посібник з лексикології / В. С. Ващенко. — Дніпропетровськ, 1976. — 38 с.
5. Ващенко В. С. Українська лексикологія : Семантико-стилістична типологія слів : посіб. для студентів-філологів / В. С. Ващенко. Дніпропетровськ : ДДУ, 1979. 127 с.
6. Волох О. Т. Лексикологія. Лексикографія. Фразеологія / О. Т. Волох // Сучасна українська літературна мова : Вступ. Фонетика. Орфоепія. Графіка і орфографія. Лексикологія. Фразеологія. Словотвір / О. Т. Волох. — К., 1986. — С. 130—182.
7. Волощук Т. Н. Лексикологические проблемы : учеб. пособие / Т. Н. Волощук. — Кемерово : Изд-во Кемеров. ун-та, 1982. — 54 с.
8. Вступ до порівняльно-історичного вивчення слов'янських мов / За ред. О.С. Мельничука. К. : Наук. думка; Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні, 1996. — 595 с.
9. Гинзбург Е. Л. Конструкции полисемии в русском языке : Таксономия и метонимия / Е. Л. Гинзбург. — М. : Наука, 1985. — 223 с.
10. Дослідження з лексикології та лексикографії : міжвід. зб. К. : Наук. думка, 1965. 117 с.
11. Жайворонок В.В. Запозичена лексика в українській мовній картині світу : Мова у слов'янському культурному просторі / В. В. Жайворонок. — Умань, 2002. — 412 с.
12. Жоль К. К. Мысль, слово, метафора : Проблемы семантики в философском освещении / К. К. Жоль. — К. : Наук. думка, 1984. — 303 с.
13. Звегинцев В. А. Семасиология / В. А. Звегинцев. — М. : МГУ, 1957. — 321 с.
14. Історія української мови: Лексика і фразеологія / В. М. Русанівський, В. О. Винник, В. Й. Горобець та ін. — К. : Наук. думка, 1983. — 743 с.
15. Лисиченко Л. А. Лексикологія сучасної української мови : (Семантична структура слова) / Л. А. Лисиченко. — Х. : Вид-во Харк. ун-ту, 1977. — 113 с.
16. Лисиченко Л. А. Лексико-семантична система української мови / Л. А. Лисиченко. — Х. : ХДПУ ім. Г. С. Сковороди, 1997. — 132 с.
17. Малаховский Л. В. Теория лексической и грамматической омонимии / Л. В. Малаховский. — Л. : Наука, 1990. — 239 с.
18. Манакин В.Н. Сопоставительная лексикология / В.Н. Манакин. К. : Знання, 2004. 326 с.
19. Матросов В. Л. Язык и метафоры // Логика и язык. — М., 1985. — С. 45—54.
20. Мейе А. Введение в сравнительное изучение индоевропейских языков / А. Мейе. — М., Л. : Гос. социально-экономическое издательство, 1938. — 510 с.
21. Русанівський В. М. Закономірності розвитку значення слова / В. М. Русанівський // Укр. мова і літ. в шк. — 1981. — № 4. — С. 27—36.
22. Русанівський В. М. Збагачення й оновлення мови / В. М. Русанівський // Укр. мова і літ. в шк. — 1976. — № 8. — С. 47—57.
23. Русанівський В. М. Семантичні процеси розвитку української лексики / В. М. Русанівський // Історія української мови : Лексика і фразеологія. — К., 1983. — С. 660—715.
24. Русанівський В. М. Структура лексичної і граматичної семантики / В. М. Русанівський. — К. : Наук. думка, 1988. — 240 с.
25. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : напрями та проблеми : [підручник] /

- Селіванова Олена Олександрівна. — Полтава : Довкілля-К, 2008. — 712 с.
26. Сучасна українська літературна мова : Лексика і фразеологія / За заг. ред. академіка І. К. Білодіда. — К. : Наук. думка, 1973. — 438 с.
 27. Тараненко А. А. Языковая семантика в ее динамических аспектах : (Основные семантические процессы) / А. А. Тараненко. — К. : Наук. думка, 1989. — 254 с.
 28. Українська мова : Енциклопедія / [ред. кол. : В. М. Русанівський, О. О. Тараненко (співголови), М. П. Зяблюк та ін.]. — К. : Укр. енцикл., 2000. — 752 с.
 29. Уфимцева А. А. Слово в лексико-семантической системе языка / А. А. Уфимцева. — М. : Наука, 1968. — 272 с.
 30. Языковая номинация : (Виды наименований). — М. : Наука, 1977. — 359 с.

ФОНЕТИКА.

1. Бурлака Т.К. Українська мова. Ч. 1 / Т. К Бурлака, В. О. Горпинич, П.С. Дудик — К. : Вища школа, 1993. — 415 с.
2. Винницький В. М. Акцентуаційні етюди / В. М. Винницький. — Жовкля : Місіонер, 2004. — 281 с.
3. Винницький В. М. Наголос у сучасній українській мові / В. М. Винницький. — К. : Радянська школа, 1984. — 159 с.
4. Доленко М. Т. Сучасна українська мова / М. Т. Доленко, І. І. Дацюк, А. Г. Кащук. — К. : Вища школа, 1987. — 351 с.
5. Жовтобрюх М. А. Курс сучасної української літературної мови / М. А. Жовтобрюх, Б. М. Кулик. — Т.1. — К. : Вища школа, 1972. — 402 с.
6. Завдання для практичних робіт із сучасної української мови (Фонетика. Орфоепія. Графіка. Орфографія): Навчально-методичний посібник для студентів І курсу філологічного факультету / укл. : І. М. Літвінова, Н. П. Рашупкіна, Л. Г. Савченко. — Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. — 68 с.
7. Карпенко Ю. О. Фонетика і фонологія сучасної української літературної мови / Ю. О. Карпенко. — Одеса, 1996. — 234 с.
8. Курс сучасної української літературної мови. / За заг. ред. акад. Л. А. Булаховського. — Т.1. — К. : Радянська школа, 1951. — 519 с.
9. Сучасна українська літературна мова: Вступ. Фонетика / За заг. ред. акад. І. К. Білодіда. — К. : Наукова думка, 1969. — 435 с.
10. Сучасна українська літературна мова / А. П. Грищенко, Л. І. Мацько, Н. І. Тоцька, І. М. Удзиган. — К. : Вища школа, 1997. — 493 с.
11. Сучасна українська літературна мова / М. Я. Плющ, С. П. Бевзенко, Н. Я. Грипас. — К. : Вища школа, 2000. — 430 с.
12. Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. К.: Вища школа, 1994. 414 с.
13. Сучасна українська мова / О. Д. Пономарів, В. В. Різун, Л. Ю. Шевченко. — К. : Либідь, 2001. — 400 с.
14. Тоцька Н. І. Сучасна українська літературна мова: Фонетика, орфоепія, графіка, орфографія / Н. І. Тоцька. — К. : Вища школа, 1981. — 183 с.
15. Шерех Ю. Так нас навчали правильних проізношень. Триптих про мову / Ю. Шерех // Шерех Ю. Пороги й Запоріжжя. Література. Мистецтво. Ідеологія: У 3-х томах. — Т.№1. — Харків, 1998. — С. 203–249.
16. Радван Д. В. Загальнолінгвістична теорія фонемі та її розвиток в Україні: Автореф. дис. ... канд.. філол. Наук / Д. В. Радван. — К., 2003. — 19 с.
17. Асіїв Л. Фонетика і фонологія української мови. Збірник практичних, тестових і контрольних завдань. — Львів, 2015. — 360 с.
18. Багмут А. Й. Сучасна мовленнєва діяльність / А. Й. Багмут // Загальна та експериментальна фонетика. — К., 2001. — С.143–145.

СЛОВОТВІР. МОРФЕМІКА.

1. Безпояско О.К., Городенська К.Г. Морфеміка української мови – К., 1987.
2. Вакарюк Л.О., Панцьо С.Є. Українська мова. Морфеміка і словотвір: Навч. посібник/ Вид. 2-ге, переробл. і доп. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010.-200 с.
3. Горбачук В.Т. Стновні поняття і терміни морфеміки. – К., 1982.
4. Горпинич В.О. СУЛМ. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. – К., 1999.
5. Ковалик І.І. Вчення про словотвір. – Л., 1961. – Вип. 2.
6. Муромцев І.В. Морфеміка і словотвір сучасної української мови. –Вип. 1. Морфеміка. – Харків, 1980.
7. Полюга Л.М. Словник українських морфем. – Львів, 2009.
8. Потиха З.А. Школьный словарь строения слов русского языка.- М., 1987.
9. Сікорська З.С. Українсько-російський словотворчий словник. – К., 1985.

МОРФОЛОГІЯ

1. Арполенко Г.П. та ін. Числівник української мови.-К.: Наук. думка, 1980.
2. Безпояско О.К., Городенська К.Г., Русанівський В.М. Граматика української мови. Морфологія.-К.: Либідь, 1993.
3. Вихованець І.Р. Частини мови в семантико-граматичному аспекті. К.:Наук. думка, 1988.
4. Вихованець І., Городенська К. Теоретична морфологія української мови. К., 2004. 400с.
5. Волох О.Т. Сучасна українська літературна мова.-К.: Вища шк., 1976.
6. Горпинич В.О. Українська морфологія: навчальний посібник. – Дніпропетровськ, ДНУ, 2002. – 350с.
7. Гринчишин Д.Г. Явище субстантивації в українській мові.-К.: Наук. думка. 1965.
8. Грищенко А.П. Прикметник в українській мові.-К. Наук. думка, 1978.
9. Жовтобрюх М.А., Кулик Б.М. Курс сучасної української літературної мови –Ч.І. -К.: Рад. шк., 1959.
10. Кучеренко І.К. Теоретичні питання граматики української мови.-Ч. І, 2.-К.:Вид-во КДУ, 1964.
11. Леонова М.В. Сучасна українська літературна мова. Морфологія.-К.: Вища шк.,1983.
12. Матвіяс І.Г. Іменник в українській мові.-К.: Рад. школа, 1974.
13. Русанівський В.М. Структура українського дієслова. – К.: Наук. думка, 1971.
14. Сучасна українська літературна мова; Морфологія /За ред. І.К. Білодіда -К.:Наук. думка, 1969.
15. Сучасна українська літературна мова: Підручник / А. П. Грищенко, Л. І. Мацько, М. Я. Плющ, Н. І. Тоцька, І. М. Уздиган; За ред. А. П. Грищенка. – 2-е вид., перероб. і допов. – К.: Вища шк., 1997. – 493 с.
16. Сучасна українська літературна мова: Підручник / М. Я. Плющ,
17. С. П. Бевзенко, Н. Я. Грипас та ін.; За ред. М. Я. Плющ. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Вища шк., 2000. – 430с.
18. Сучасна українська мова: Підручник / О. Д. Пономарів, В. В. Різун, Л. Ю. Шевченко та ін.; За ред. О.Д. Пономарева. – 2-е вид., перероб. – К.: Либідь, 2001. – 400с

СИНТАКСИС

1. Галас А. М. Синтаксис простого речення сучасної української літературної мови. Методичні розробки до практичних занять для студентів філологічного факультету (спеціальність «Українська мова і література») / А. М. Галас, В. І. Добош, І. В. Сабадош. – Ужгород, 1999.

2. Кобилянська М. Ф. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис : збірник вправ / М. Ф. Кобилянська, Н. В. Гуйванюк. — К., 1992.
3. Бевзенко С. П. Сучасна українська мова. Синтаксис : навч. посібник / С. П. Бевзенко, Л. П. Литвин, Г. В. Семеренко. — К., 2005.
4. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис : підручник / І. Р. Вихованець. — К., 1993.
5. Волох О. Т. Сучасна українська літературна мова / О. Т. Волох, М. Т. Чемерисов, Є. І. Чернов. — К., 1982.
6. Горпинич В. О. Українська мова : підручник : ч. 2 / В. О. Горпинич, В. Д. Горяний. — К., 1993.
7. Загнітко А. П. Теоретична граматика української мови: Синтаксис : монографія / А. П. Загнітко. — Донецьк, 2001.
8. Іваницька Н. Л. Синтаксис простого речення / Н. Л. Іваницька. — К., 1989.
9. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української літературної мови : навч. посібник / М. У. Каранська. — К., 1994.
10. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис / за заг. ред. І. К. Білодіда. — К., 1972.
11. Сучасна українська літературна мова : підручник / за ред. М. Я. Плющ. — К., 1994 (2003).
12. Сучасна українська мова : підручник / за ред. О. Д. Пономарева. — К., 1997 (2005).
13. Український правопис / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Ін-т укр. мови НАН України. — К., 2018
14. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови : підручник / К. Ф. Шульжук. — К.,
15. Дорошенко С. І. Складні безсполучникові конструкції в сучасній українській мові / С. І. Дорошенко. — К., 1980.
16. Загнітко А. Український синтаксис: теоретико-прикладний аспект / Анатолій Загнітко. — Донецьк, 2009. (http://www.ukrajnistika.edu.rs/preuzimanje/UKR_sintaksis.pdf)
17. Заборна М. Просте речення. Складні випадки аналізу : [навч. посібник] / Марія Заборна. — Тернопіль, 2002.
18. Іваницька Н. Л. Двоскладне речення в українській мові // Н. Л. Іваницька. — К., 1986.
19. Пархонюк Л. Складне речення в українській мові. Багатокомпонентні конструкції / Людмила Пархонюк. — Тернопіль, 2007.
20. Христіанінова Р. О. Складнопідрядні речення в сучасній українській літературній мові / Раїса Христіанінова. — К., 2012.

ДІАЛЕКТОЛОГІЯ

1. Атлас української мови у 3-х т. — К.: Наук. думка, 1984-2001. — Т.1-3.
2. Баценко К.С. До питання про ізолекси Хмельниччини (на матеріалі термінів рільництва) // Мовознавство. — 1969. — № 6. — С.62-65.
3. Біла О.С. Лінгвогеографічні критерії оцінки фонетичних явищ в зоні міждіалектних контактів // Проблеми укр. діалектології на сучасн. етапі: Тези доп. і повід. XVI Респ. діалектолог. нар. — Житомир, 1990. — С.78-79.
4. Ващенко В.С. Лінгвістична географія Наддніпрянщини: Лексичні матеріали. — Дніпропетровськ, 1968. — 158 с.
5. Ганцов В. Діалектологічна класифікація українських говорів. — К., 1923. — 106 с.
6. Герман К.Ф. Атлас українських говірок Північної Буковини. Чернівці, 1995-1998. Т.1-2.
7. Герман К.Ф. Українські говірки Північної Буковини в історичному та лінгвогеографічному аспекті: Фонетика. Фонологія. — Чернівці: Рута, 1995. — 400 с.
8. Глуховцева К.Д. Лінгвістичний атлас лексики народного побуту українських східнослов'янських говірок. — Луганськ: Альма-матер, 2003. — 181 с.
9. Григорчук Л.М. Динаміка народної уснорозмовної мови і лінгвогеографія (на матеріалах другого тому Атласу української мови) // Мовознавство. 1969. № 6. с.53-61.

10. Гриценко П.Ю. Ареальне варіювання лексики. — К.: Наук. думка, 1990. — 272 с.
11. Гриценко П.Ю. До питання про ареальний аспект дослідження лексико-семантичної системи // Фонетична, морфологічна і лексична система українських говорів. — К.: Наук. думка, 1983. — С.163-167.
12. Гриценко П.Ю. Лексико-семантична система в ареальному аспекті // Структура і розвиток українських говорів на сучасному етапі: Тези. — Житомир, 1983. — С.35-39.
13. Гриценко П.Ю. Лексична система і картографування // Українська діалектна лексика. — К.: Наук. думка, 1987. — С.10-20.
14. Гриценко П.Ю. Простір і час // Проблеми сучасної ареалогії: 36. ст. — К.: Наук. думка, 1994. — С.102-110.
15. Дзендзелівський Й.О. Лінгвістичний атлас українських народних говорів Закарпатської області України: Лексика. — Ужгород, 1958-1993. — Ч.І-ІІІ.
16. Дзендзелівський Й.О. Лексичний атлас української мови (ЛАУМ) // Праці XII Респ. діалектолог. нар. — К.: Наук. думка, 1971. — С.17-23.
17. Дзендзелівський Й.О. Лінгвогеографічний аспект при дослідженні лексики українських говорів // Проблеми укр. діалектолог. на сучасн. етапі: Тези доп. і повід. XIV Респ. діалектолог. нар. — Житомир, 1990. — С.16-17.
18. Дзендзелівський Й.О. Лінгвогеографічний аспект у дослідженнях з історії мови // Праці XIII Респ. діалектолог. нар. — К.: Наук. думка, 1970. — С.28-34.
19. Дзендзелівський Й.О. Про зміст коментарів до лексичних лінгвістичних карт // Укр. діалектолог. збірн.: Кн.3. — К.: Довіра, 1997. — С.132-138.
20. Дзендзелівський Й.О. Про регіональні діалектологічні атласи української мови // Праці X Респ. діалектолог. нар. — К.: Вид-во АН УРСР, 1961. — С.17-25.
21. Євтушок О.М. Атлас будівельної лексики Західного Полісся. — Рівне, 1993. — 134 с.
22. Євтушок О. До питання про ареалогію західнополіського діалекту // Вісн. Луганськ. педун-ту ім. Т.Шевченка. — 2001. — № 12 (44). — С.34-38.
23. Жилко Ф.Т. Ареальні системи української мови // Мовознавство. — 1990. — № 4. — С.18-27.
24. Жилко Ф.Т. Говори української мови. — К.: Рад. шк., 1958. — 172 с.
25. Жилко Ф.Т. Деякі питання лінгвогеографічного аспекту в українській діалектології // Праці X Респ. діалектолог. нар. — К.: Вид-во АН УРСР, 1961. — С.3-16.
26. Жилко Ф.Т. Про лінгвогеографічне дослідження новостворених говорів української мови // Праці XII Респ. діалектолог. нар. — К.: Наук. думка, 1971. — С.3-13.
27. Матвіяс І.Г. Групування говорів української мови // Структурні рівні українських говорів. — К.: Наук. думка, 1992. — С.3-67.
28. Никончук М.В. Лексичний атлас правобережного Полісся. — К., 1994. — 386 с.

ІСТОРИЧНА ГРАМАТИКА

1. Бевзенко С. П. Історична морфологія української мови (Нариси із словозміни та словотвору) / С. П. Бевзенко. — Ужгород : Закарпат. обл. вид-во, 1960. — 416 с.
2. Безпалько О. П. Історична граматики української мови : підруч. / О. П. Безпалько, М. К. Бойчук, М. А. Жовтобрюх та ін. — К., 1957.
3. Історична граматики української мови : підруч. / О. П. Безпалько, М. К. Бойчук, М. А. Жовтобрюх та ін. — 2-е вид., випр. — К. : Рад. шк., 1962. — 510 с.
4. Історія української мови : хрестоматія : навч. посіб. для вузів / С. Я. Єрмоленко, А. К. Мойсієнко. — К. : Либідь, 1996. — 288 с.
5. Жовтобрюх М. А. Історична граматики української мови / М. А. Жовтобрюх, О. Т. Волох, С. П. Самійленко. — К. : Вища шк., 1980. — 319 с.
6. Історія української мови: Морфологія. — К. : Наук. думка, 1978. — 539 с.
7. Історія української мови: Синтаксис. — К. : Наук. думка, 1983. — 503 с.
8. Історія української мови: Фонетика. — К. : Наук. думка, 1979. — 367 с.

9. Слинько І. І. Історичний синтаксис української мови / І. І. Слинько. К. : Вища шк., 1973. — 216 с.
10. Шевельов Ю. Історична фонологія української мови / Юрій Шевельов. — Х. : Акта, 2002. — 1054 с. — (Класика української науки.)

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

1. Булаховський Л. А. Питання походження української мови / Л. А. Булаховський // Вибрані праці : в 5-ти т. / Л. А. Булаховський. — К., 1997. — Т. 2. — С. 9—216
2. Огієнко І. (Митрополит Іларіон). Історія української літературної мови / [упоряд., авт. іст.—біогр. нариса та приміт. М. С. Тимошик] / Іван Огієнко (Митрополит Іларіон). — К. : Либідь, 1995. 296 с. ; К. : Наша культура і наука, 2001. — 440 с. [Вінніпег, 1949].
3. Русанівський В. М. Історія української літературної мови : підручник / В. М. Русанівський. — К. : АртЕк, 2001. — 392 с.; 2-е вид., доп. і перероб. — К. : АртЕк, 2002. — 423 с.
4. Чапленко В. Історія нової української літературної мови (XVII ст. — 1933 р.) / Василь Чапленко. — Нью-Йорк, 1970. — 448 с.
5. Боярова Л. Г. Юрій Шевельов про мовну політику в радянській Україні / Л. Г. Боярова // Вісн. ХНУ ім. В.Н. Каразіна. Сер. : Філологія. 2009. № 843, вип. 55. С. 15—19.
6. Булаховський Л. А. Питання походження української мови / Л. А. Булаховський. — К. : Вид-во Акад. наук Української РСР, 1956. — 220 с.
7. Горбач О. Засади періодизації історії української літературної мови й етапи її розвитку / Олекса Горбач // Другий Міжнар. конгр. українців : доп. і повідомл. Мовознавство. — Львів, 1993. — С. 7—12.
8. Грещук В. Мовна ситуація в Галичині кінця XVIII — початку XIX століття / Василь Грещук // Матеріали V конгр. Міжнар. асоц. українців. Мовознавство : зб. наук. статей. — Чернівці : Рута, 2003. — С. 168—173.
9. Грещук В. Проблема розвитку української літературної мови в Галичині середини XIX ст. / Василь Грещук // Мовознавство : доп. та повідомл. на IV Міжнар. конгр. українців. — К. : Пульсари, 2002. — С. 233—237.
10. Кубайчук В. Хронологія мовних подій в Україні : зовнішня історія української мови / Віктор Кубайчук. — К. : «К. І. С.», 2004. — 176 с..
11. Курс історії української літературної мови / [АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні ; відп. ред. К. К. Цілуйко]. — К. : Акад. наук УРСР. — Т. 1 : дожовтневий період / [І. К. Білодід, П. Й. Горецький, В. С. Ільїн та інші ; під керівництвом І. К. Білодіда]. 1958. 595 с. Т. 2 : радянський період / [Авт. розд. : І. К. Білодід, М. А. Жовтобрюх, Г. П. Їжакевич та ін.; за ред. І. К. Білодіда]. 1961. 416 с.
12. Куць О. М. Мовна політика в державотворчих процесах України : навч. посіб. / О. М. Куць. — Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2004. — 275 с.
13. Левченко Г. А. Нариси з історії української літературної мови першої половини XIX ст. : посіб. для пед. вишів ; за ред. М. Грунського/ Г. А. Левченко. — К. ; Х. : Рад. школа, 1946. — 144 с.
14. Масенко Л. Мова і політика / Лариса Масенко. — К. : Соняшник, 1999. — 100 с.
15. Масенко Л. Мова і суспільство : Постколоніал. вимір / Лариса Масенко. — К. : Вид. дім “КМ Академія”, 2004. — 163 с.
16. Масенко Л. Мовна політика в УРСР : історія лінгвоциду / Лариса Масенко // Українська мова у XX сторіччі : історія лінгвоциду : док. і матеріали ; упоряд. : Л. Масенко та ін. — К. : Вид. дім “Києво-Могилянська акад.”, 2005. — С. 5—32.
17. Матвіяс І. Варіанти української літературної мови від найдавніших часів до кінця XVIII ст. / Іван Матвіяс // Культура слова. — К. — 1996. — Вип. 46—47. — С. 3—22.
18. Матвіяс І. Варіанти української літературної мови в кінці XVIII і в XIX ст. / Іван Матвіяс // Культура слова. — К. — 1996. — Вип. 48—49. — С. 11—28.

19. Матвіяс І. Взаємодія між східноукраїнським і західноукраїнським варіантами літературної мови в кінці XIX і в XX ст. / Іван Матвіяс // *Культура слова*. — К. — 1997. — Вип. 50. — С. 14—21.
20. Мозер М. Огляд історії української мови середньої доби / Міхаель Мозер // Мозер М. Причинки до історії української мови / [За заг. ред. С. Вакуленка]. — Харків : Харківське історико-філологічне товариство, 2008. — XVI. — С. 40—54.
21. Наєнко Г. Етапи становлення наукового стилю української мови : кінець 16 – перша половина 17 століття / Галина Наєнко // *Матеріали V конгр. Міжнар. асоц. україністів. Мовознавство : зб. наук. статей*. — Чернівці : Рута, 2003. — С. 162—167.
22. Німчук В. В. Початки літературних мов Київської Русі / В. В. Німчук // *Мовознавство*. — 1982. — № 2. — С. 32—35.
23. Передрієнко В. А. Формування української літературної мови XVIII ст. на народній основі / В. А. Передрієнко. — К. : Наук. думка, 1979. — 143 с.
24. Півторак Г. Походження українців, росіян, білорусів та їхніх мов. Міфи і правда про трьох братів слов'янських зі "спільної колиски" / Григорій Півторак. — Київ. : Видавн. центр "Академія", 2001. — 152 с.
25. Півторак Г. Українці : звідки ми і наша мова / Григорій Півторак. — К. : Наук. думка, 1993. — 200 с.
26. Погрібний А. Державна мова як важіль українського державотворення / Анатолій Погрібний // *Мовознавство : доп. та повідомл. на IV Міжнар. конгр. і україністів*. — К. : Пульсари, 2002. — С. 142—149.
27. Полюга Л. Деформоване висвітлення історії української літературної мови в часи радянського тоталітаризму / Лев Полюга // *Другий Міжнар. конгр. україністів : доп. і повідомл. Мовознавство*. — Львів, 1993. — С. 36—41.
28. Русанівський В. М. Ще про дві літературні мови в Київській Русі / В. М. Русанівський // *Мовознавство*. — 1996. — № 6. — С. 11—12.
29. Фаріон І. Суспільний статус староукраїнської (руської) мови у XIV – XVII століттях : мовна свідомість, мовна дійсність, мовна перспектива : монографія / І. Д. Фаріон. — Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. — 656 с.
30. Шевельов Ю. Внесок Галичини у формування української літературної мови / Юрій Шевельов. — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2003. — 160 с.
31. Шевельов Ю. Українська мова в I половині XX ст. (1990-1941) : Стан і статус // Шевельов Ю. Вибрані праці : у 2 кн. [упоряд. Л. Масенко] / Юрій Шевельов. — К. : Вид. дім «Києво—Могилянська академія», 2008. Кн. I. Мовознавство. — С. 26—279.

Голова фахової атестаційної комісії

Руслан СЕРДЕГА

Програму затверджено на засіданні приймальної комісії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Протокол № 2 від 08 лютого 2021 р.

Відповідальний секретар

Ольга АНОЩЕНКО